

OBSAH

ÚVOD

7

ČÁST PRVNÍ

ZÁKLADNÍ PŘEDSTAVY O ŘÍZENÍ A ORGANIZACI	13
1 ŘÍZENÍ A HOSPODÁŘSKÉ ŘÍZENÍ	15
1.1 Kybernetika a její přínos pro řízení	16
1.11 Základní pojmy	18
1.12 Podstata kyberneticky chápáního usměrňování procesů v soustavách	28
1.13 Způsoby usměrňování procesů v soustavách	30
1.2 Hesopodářské řízení	44
1.21 Fáze a součásti hesopodářského řízení	48
1.22 Stručný historický přehled	54
2 ORGANIZACE, JEJÍ PODSTATA A TVORBA	60
2.1 Pojem a podstata organizace	61
2.11 Organizace v řídícím procesu	62
2.12 Organizace jako soustava	63
2.13 Organizace jako míra uspořádání (organizovanost)	67
2.14 Obecné prvky organizačních soustav	70
2.2 Charakteristické rysy organizací a některé zvláštnosti v jejich funkci	82
2.21 Formální a neformální stránka	82
2.22 Celistvost a unikátnost	88

2.23 Ekologické aspekty	90
2.24 Struktura	92
2.25 Sdělování a rozhodovací proces	94
3 ČLOVĚK V ORGANIZAČNÍ SOUSTAVĚ	101
3.1 Historické pozadí	103
3.2 Chování potřeby, zájmy a cíle, motivy	105
3.3 Motivace	110
3.31 Motivace a dřívější koncepce v organizaci a řízení	117
3.32 Motivace a vedoucí	121
4 ORGANIZAČNÍ MODELY	126
4.1 Grafické modely	127
4.11 Prosté grafy	130
4.12 Směrové grafy	142
4.13 Jiné způsoby grafického zobrazování v organizačních soustavách	146
ČÁST DRUHÁ	
TVORBA A FUNGOVÁNÍ ORGANIZAČNÍCH SOUSTAV	149
5 VZNIK ORGANIZAČNÍCH SOUSTAV	151
5.1 Tvorba organizační soustavy (přehled)	152
5.11 Rámcové zásady obecného postupu	156
5.2 Rozbory procesů — základ racionální tvorby organizace a dělby práce	161
5.3 Studium práce	164
5.31 Použitelnost studia práce	164
5.32 Pracovní prostředí	167
5.33 Časové přehledy o dělbě práce	169
5.34 Rozbory opakováných činností	174
5.35 Obecné rysy a předpoklady studia práce	182
5.4 Operační výzkum	188
5.41 Vybrané metody operačního výzkumu	189

6 DELEGOVÁNÍ (DELEGACE)	193
6.1 Podstata a význam delegování	194
6.2 Formální delegování	197
6.21 Rozsah formálního delegování a jeho lidské problémy	207
6.3 Neformální delegování	213
7 CENTRALIZACE A DECENTRALIZACE	216
7.1 Pojem a základní rysy	217
7.2 Centralizace	220
7.3 Decentralizace	225
7.31 Předpoklady k decentralizaci	226
8 ZÁKLADNÍ STRUKTURNÍ KONCEPCE V ORGANIZAČNÍ SOUSTAVĚ	230
8.1 Funkcionální strukturní typ	234
8.2 Divizionální strukturní typ	241
8.3 Hybridní (křížené) struktury	247
9 ORGANIZAČNÍ ÚTVARY A ORGANIZAČNÍ VZTAHY	248
9.1 Základní druhy útvarů a vztahů	248
9.11 Lineární útvary a lineární vztahy	251
9.12 Štábní útvary a štábní vztahy	254
9.2 Problémy spolupráce lineárních a štábních útvarů	259
9.3 Členění útvarů v lineární a štábní skupině	263
9.31 Formulace pracovní náplně útvarů	268
10 CELKOVÉ STRUKTURNÍ USPOŘÁDÁNÍ ÚTVARŮ A VNITŘNÍ DĚLBA PRÁCE V ÚTVARECH	272
10.1 Celkové strukturní uspořádání útvarů	272
10.11 Hlavní hlediska při tvorbě struktury	273
10.2 Vnitřní dělba práce v útvarech	278
10.21 Druhové přehledy o dělbě práce	279

11 PRACOVNÍCI V ORGANIZAČNÍCH ÚTVARECH	289
11.1 Formální skupiny	291
11.11 Autokratické formální skupiny	295
11.12 Demokratické formální skupiny	300
11.13 Liberální formální skupiny	309
11.2 Neformální (voluntární) skupiny	311
12 STABILITA A DYNAMIKA ORGANIZACÍ	314
12.1 Příčiny a charakter změn soustav	316
12.2 Plánovitost organizačních změn	322
12.3 Člověk a organizační změny	325
12.4 Příprava a provádění organizačních změn	328
SEZNAM PRAMENŮ	333
REJSTŘÍK	335